

Poëzie vol lyriek in beeldentaal

Een lyrisch expressionist noemt hij zichzelf. In zijn kleurrijke schilderijen bezingt Bauke Hobma uit Blauwhuis de architectuur van het Friese landschap. „It Fryske lân is my dierber.”

Kunstenaar

 Gerbrich van der Meer

Je kunnen verwonderen, dat vermogen heeft hij van huis uit meegekegen, zo vertelt Bauke Hobma (1949) in zijn atelier dat midden in het dorp staat. „Sjoch ris hoe moai as de sinne ûndergiet”, koe ús mem samar sizze as wy oan tafel sieten, of ‘Sjochst hoe prachtich dy reidstâlê wjerspegele wurdt yn it wetter?’” Zijn mem was een scherp waarnemer. Net zoals haar broers. Gerben Rijpma was een Friese landschapsschilder, Johannes Rijpma was schrijver, Wiebren fotograaf.

„Wat moais meitsje, dat wie myn yntinsje as bern al. Mar oan skilder wurde, tocht ik net. Mei âldomke Germ as foarbyld, lokke dat fak ek net. Yn grutte earmoed libbe er yn syn wentsje oan de Aldegeaster Brekken. In hopeleaze boel.” Dus ging Bauke naar de ambachtsschool om een vak te leren. „Mar it timmermanswurk lei my net. Ik wie ien fan it finere wurk, ûntduts ik.” Een opleiding tot bouwkundig tekenaar was een volgende stap. Hij zou het met plezier tot zijn pensioen blijven doen, maar greep in zijn vrije tijd toch vaak naar de penseel. „As boukundich tekener koe ik myn kreativiteit noch hieltyd te min kwyt.” Opnieuw volgde hij een avondopleiding. Dit keer aan Academie Minerva in Groningen. Zes jaar lang werd hij onderricht in allerlei verschillende disciplines. „Neist de ambachtlike fakken, krigen we ek les yn keunstskiednis en filosofy. ‘Wat wolsto fertelle mei dyn wurk’, sa waard my hieltyd befrege. Je kinne wol in moai plaatsje skilderje, mar wat is it ferhaal derefter?”

Grondthema
De architectuur van het Friese landschap werd het grondthema van Hobma zijn werk. „Ik hâld fan dy enoarme romte hjir. Dat alles sichtber is. Wat langer je sjogge wat mear der te sjen is. Tagelyk hâld ik fan it karakter fan de Friezen. Dy soberheid, de ienfâld, de oprjochtens, dat hat foar my mei it Fryske plattelân te krijen. Yn ‘e stêd sitte jo opsletten tusken de muorren, mar hjir wurde jo konfrontearre mei de romte. Dat docht wat mei hoe’t jo

yn it libben steane.” Die ruimte ervaart hij steeds weer aan den lijve als hij met zijn Staverse jol, „myn simmeratelier”, vanuit Oudega (SWF) voor een paar dagen het water opgaat. In alle stilte doet hij dan zijn voorstudies. Hobma haalt een paar voorbeelden uit het atelier, allemaal keurig ingelijst. Is de eerste schildering nog een min of meer realistische weergave van een stukje natuur, nummer twee en drie zien er een stuk gestileerder uit, met kleurentoetsen - groen, geel - die niet meer van buiten, maar van binnenuit zijn ingegeven. Voor Hobma is het realistische schilderij vooral nodig voor zijn vervolgstappen. „It is foar my in oanset, in

bestudearjen fan de krite. As ik dy yn my opslein haw, kin ik in laach djipper.”

Zoektochten
In de volgende schilderijen keert hij naar binnen. „Dan begjin ik my oer te jaan oan myn persoanlike byldtaal. Krekt as kom ik oan yn ‘e poëzij fan it skilderjen. Ik sjoch de omjouwing dan ek folle waziger.” Langzaam maar zeker worden de voorstudies abstracter en kleurrijker. Zoektochten zijn het. „Wat bart der as ik de arzjitektuer fan dit lânskip, de yndrukken dy ‘t ik opdoch, yn it grien útdruk, en wat as ik kies foar gielen? As in skilderjende dreamer fertaal ik it lânskip nei mysels ta.” Hekken, koeien of mensen zijn er niet te zien. Stilistische boerderijen daarentegen wel. „Dy âlde pleatsen foegje gewoan prachtich yn it lânskip.” Opvallend zijn de warme toetsen in zijn werk, eigen aan zijn beeldtaal. „En it hat fansels mei myn styl fan kleuren mingen te krijen.”

Hobma krijgt nooit genoeg van het noordelijke landschap. Dat heeft alles te maken met het water en het

fenomenale licht. „De marren wjer-spegelje it ljocht fan de sinne. Dêrtroch slacht dat ljocht oer nei it lânskip. Sjochst it by heldere dagen. De dakken fan de pleatsen kinne dan sa helderread wêze, it gers sâ grien.” Hij roemt het licht op het Bildt, dat zijn feestelijke glans te danken heeft aan de spiegeling van het wad. „Sjochtst dyselde heldere kleurepracht ek werom by De Ploeg-

Ik hâld fan dy enoarme romte hjir. Dat alles sichtber is. Wat langer je sjogge wat mear der te sjen is

skilders út Grinslân.” Weer thuis van zijn vaarrettraite maakt hij zijn grote vierkante schilderwerken, samenballingen van al zijn ervaringen en voorstudies daar op het water. „As ik dan safier bin, moat it ek fluch barre. Al dy erfaringen moatte der dan yn ien kear út. Foar my is dat emosjoneel in djip persoanlike hanneling.” Niet dat het iedere keer lukt. „In wyt doek is altyd wer beëngstigjend om te beginnen. Der stiet ommers noch neat op. Mei de earste laach komt lokkich kontakt en ferbining.” Soms blijft hij steken in de compositie of zijn kleurkeuze. Daar kan hij rade-loos van worden. Een poosje laten rusten is vaak het beste medicijn. Hobma werkt graag in het vierkant. „Dat is in formaat sûnder spanning. Ik fiel my dan it measte frij. Der leit noch gjin hoarizon yn bebak. Ik kin noch alle kanten út.” Als het hem lukt om de schildering goed op doek te zetten, is hij zielsgelukkig en trekt hij er geregeld een stoel bij om van zijn werk te genieten. Maar niet te lang. „It iene skilderij ropt by my altyd wer in oar op.”

Bauke Hobma: „As in skilderjende dreamer fertaal ik it lânskip nei mysels ta.” Foto: Simon Bleeker

Exposities

- **Aldtsjerk** Galerie Bloemrijk Vertrouwen. *Buddy Hermans*: schilderijen, t/m 2 dec.
- **Ameland** Diverse locaties. *Kunstmaand Ameland*: meer dan honderd kunstenaars uit binnen- en buitenland exposeren op bijzondere locaties verspreid over het hele eiland. Daarnaast is er een randprogramma met diverse activiteiten, zie www.kunstmaandameland.com, t/m 30 nov.
- **Ameland Nes** WestCord Hotel Noordsee. *Kunstmaand Ameland: Saskia Boelsums*: zestien landschapsfoto's op groot formaat, t/m 30 nov.

- **Buitenpost** Art-it-is. *Expobuy*: Tejo Moerings en Wouter Speksnijder (diverse werken), t/m 4 dec. *Talant toont talent*: cliënten van de dagbesteding (schilderijen), t/m 4 dec.
- **Drachten** Schouwburg De Lawei. *Off Key*: kunstenaars Grafisch Atelier Friesland: Mark Algra, Dik Hageman, Erik Mol, Saskia van Montfort, Herman Noordermeer, Pieter Ploeger, Anke van Westeraak en José Witteveen, t/m 3 dec. *Stefan Da Costa Gomez*: schilderijen gecombineerd met anaglyfe technologie, t/m 3 dec.
- **Feanwâlden** De Schierstins. *Durk de Boer*: schilderijen, beelden en tekeningen, t/m 10 dec.
- **Harlingen** Galerie de Vis. *Eenvoud en waarheid*: Eugène Brands (gou-

- aches op papier), Harrie Gerritz (schilderijen) en Klaas Gubbels (schilderijen en objecten), t/m 2 dec.
- **Heerenveen** Bibliotheek. *Paul Dijkstra*: schilderijen, t/m 2 dec.
- **Heerenveen** Heerenveen Museum. *November in de Pronkkeamer: Lucanna Bosma*: tekeningen en multimediale werken, t/m 30 nov.
- **Hemrik** Witte Kerk. *ART Super*: kunstverkooptentoonstelling met gevarieerd, klein werk van 55 kunstenaars, t/m 10 dec.
- **Leeuwarden** Emmakade Antiek 2-4. *Open Huis*: woonkamer als expositieruimte, tevens Amsterdamse School glas-in-loodplafond te bezichtigen, t/m 2 dec.
- **Leeuwarden** Galerie De Roos van

- Tudor. *Rondom 30*: 33 kunstenaars met rond werk, t/m 2 dec.
- **Leeuwarden** Kunsthandel & Galerie De Vries. *Najaarstentoonstelling*: diverse kunstenaars (diverse werken), t/m 2 dec.
- **Leeuwarden** Potmarge (Achter de Hoven). *Landart project Kunstacademie Friesland*: een groep van vijftien studenten exposeert diverse werken, t/m 30 nov.
- **Leeuwarden** Salon de Uil. *Vertellen met de camera*: David de Graaf (foto's), t/m 6 dec.
- **Metslawier** Mienskipshûs Doarpsjerke. *Cash van Zolder*: verkoopexpositie met steeds wisselende objecten, t/m 3 dec.
- **Sneek** Galerie BAS 10. *Diverse kunstenaars*: Marja Dijkstra (houts-

- kool), Ellen Floris (foto's en juttertjes), Bowe Roodbergen (Zw.Art en lichtobjecten), Silvia Benniks en Aebele Trijsburg (olieverfschilderijen), t/m 9 dec.
- **Sneek** Theater Sneek. *Mijne dames*: Frank Hulscher, François Lode-wijkcx en Wil Lof (diverse werken), t/m 9 dec.
- **Stiens** *Marja de Ruiter-Divendal*: schilderijen, t/m 1 dec.
- **Veenklooster** Galerie De Kuiperij. *Esther van Hulsen en Martha Kalma*: schilderijen, t/m 2 dec.

www.frieschdagblad.nl